

[Bekijk de e-mail in je browser](#)

Nieuwsbrief Q2 2025

Voorwoord

We zitten alweer ruim in het voorjaar en de zomer dient zich al aan, op de Wadden is dit een bijzondere tijd. De natuur ontwaakt, vogels keren terug en de kust en eilanden komen tot leven. Je kunt genieten van de bloeiende planten, de vogeltrek en de verschillende evenementen die er op en om het water plaatsvinden. Een periode waarin vele bezoekers van heinde en verre naar ons mooie Waddengebied komen om te genieten van al het moois dat ons gebied te bieden heeft. Hoe ze dat op een goede en verantwoorde wijze kunnen doen horen ze onder andere van de Ambassadeurs van de Wadden waarvan er recentelijk weer een aantal zijn opgeleid en geïnstalleerd. Dat verantwoord nedegebruik van de Waddenzee van alle tijden is bewijst het artikel uit 1974 in de rubriek Wat 't Nad was. Ook hier tref je de voortdurende zoektocht naar balans tussen natuurwaarden enerzijds en socio-economische belangen anderzijds.

Een dilemma dat ook terugkomt in de uitwerking van het Beleidskader Natuur Waddenzee en waarin inmiddels steeds concretere stappen worden gezet m.b.t. het ontwikkelen van een afwegingssystematiek. Ook op goede beleidsmatige en theoretische ontwikkelingen waar de VWG nauw bij betrokken is. We hebben echter ook behoefte aan concrete actie. Op dit vlak steunen wij House of Design die onlangs hun 30-jarige bestaan mochten vieren. Van harte daarmee! Ook zijn we betrokken bij de opschaling slibhub verantwoord sedimentatie beheer. Prachtige ontwikkelingen die laten zien dat de VWG niet alleen meedenkt maar ook meedoet!

Ik wens u veel leesplezier.

W - Voorzitter

Werkgroep Set Beheerregels Waddenzee

het beheer van de Waddenzee is belegd bij verschillende instanties. Om de verschillende beheertaker onderling beter op elkaar af te stemmen is de Beheerautoriteit Wadden (BAW) in maart 2020 opgericht. De Waddenzee is het grootste aaneengesloten natuurgebied van West-Europa en het grootste tijdsgebied ter wereld. Om dit unieke gebied gezond te houden zijn er, ook in Nederland, veel organisaties actief in het beheer van water en natuur. Deze beheerders hebben een schat aan kennis en ervaring. De Beheerautoriteit Waddenzee heeft de opdracht om de krachten te bundelen, zodat er effectief samengewerkt kan worden. Dit doet de BAW door stapsgewijs een Integraal Beheerplan op te stellen. Voor effectief integraal beheer is uiteraard ook integraal beleid nodig. Dit is verankerd in de Omgevingswet die voorschrijft dat betrokken overheden, waaronder gemeenten, een omgevingsvisie moeten op te stellen voor 1 januari 2027. De werkgroep Gezamenlijk Set Beheerregels, met daarin vertegenwoordigers van kust- en eilandgemeenten, streeft ernaar om een gezamenlijke set beheerregels op te stellen (en stellen) die de betrokken gemeenten kunnen opnemen in hun omgevingsvisie. Dit zodat er eenduidelijke regels voor beheer in het Waddengebied komen die niet per gemeente verschillen. Er wordt voor deze werkgroep momenteel hard gewerkt aan deze omvangrijke klus die vele raakvlakken kent met de omgevingsvisies van Rijk, Provincie en Waterschappen.

Beleidskader Natuur Waddenzee

Momenteel wordt er druk gewerkt aan vervolgstappen rond het Beleidskader Natuur Waddenzee, JP1 uit de Uitvoeringsagenda Wadden 2021-2026. Er zijn in mei twee informatieve bijeenkomsten gehouden: (1) over de Staat van de Natuur en (2) over de Sociaaleconomische Impactanalyse (SEIA). Rond de natuur is er een toenemende zorg over ontwikkelingen (o.a. temperatuurstijging water en droogte, het onder druk staan van een aantal soorten).

Rond de SEIA bestaat zorg of ontwikkelingen wel voldoende afgewogen in beeld kunnen komen. De nu uitgelegde aanpak is, hoewel gedegen, nog vooral systemisch en theoretisch van aard. Hoe komen de resultaten nu in samenhang goed bij elkaar? Al zeer binnenkort worden op basis van de aanpak 1 en 2 vanuit het Rijk de “eerste iteratieve scenario’s” aangeleverd, nl. op vrijdag 6 juni. Dan ontstaat een eerste beeld hoe theorie en praktijk samenkomen en hoe dit uitpakt. In de maand juni volgt dan een divers overleg met alle betrokken partners. Vanuit de VWG zitten we “dicht op het proces”.

Omdat de minister al in oktober tot een concreet voorstel voor het Beleidskader wil komen, geeft dit de nodige zorg over de tijdsdruk die ontstaat. Tegelijkertijd wordt (ook door ons) het belang gezien om keuzes te maken. We zullen hier vanuit de VWG gezamenlijk, gedegen en tijdig onze bijdrage moeten leveren. Vanuit de VWG-organisatie ontvangen betrokkenen hierover de komende weken met regelmatig een update.

houd hierbij ook aandacht voor de regionale bijeenkomsten die het Ministerie van LNVN hierover zal organiseren.

Zwaardvis Ecomare

Op 29 april is in Noord-Groningen, in de buurt van de Eemshaven, een zwaardvis aangespoeld. De vis meet van zwaardpunt tot staartpunt 2.54 meter en weegt zo'n 60 kilo. Door zijn lengte en bijzondere vorm is het een heel imposant dier. Het is bovendien een zeldzaamheid dat een zwaardvis aanspoelt in Nederland: het is nog maar twee keer eerder gebeurd. Aan de zuidkust is het zelfs de eerste keer.

'Zwaardvissen zijn roofvissen die wel 4,5 meter lang en meer dan 600 kilo zwaar kunnen worden. Hun bovenkaak is extreem verlengd, waardoor hij de vorm van een zwaard heeft gekregen. Ze eten voornamelijk scholenvormende vissen, die ze met hun 'zwaard' bewusteloos slaan alvorens ze op te eten. Zwaardvissen komen wereldwijd voor, behalve in de koude streken. Ze leven ook in de Middellandse Zee'.

Bron: [Ecomare](#), Texel

Vanwege de zeldzaamheid zou Ecomare graag een afgietsel van deze zwaardvis maken en dit tentoonstellen. Het geraamte inclusief zwaard conserveren is echter kostbaar en voor Ecomare niet alleen te dragen, daarom brengt de VWG dit goede educatieve doel graag onder uw aandacht! Wilt u erin ook helpen?

[Steun Ecomare](#)

Ondertekenen samenwerkingsovereenkomst Visserij Ontwikkelplan regio Noord-Nederland

Op 31 maart 2025 hebben de gemeenten Harlingen, Noardeast-Fryslân en Het Hogeland een belangrijke samenwerkingsovereenkomst ondertekend voor de uitvoering van het Visserij Ontwikkelplan (VOP). De gemeente Noardeast-Fryslân gaat voor de regio Noord-Nederland het beheer op zich nemen en de Vereniging van Waddenzeegemeenten zal de coördinatie verzorgen.

Samenwerken aan het Visserij Ontwikkelplan

Samenwerken aan het Visserij Ontwikkelplan. Het Visserij Ontwikkelplan is tot stand gekomen in samenwerking tussen de visserij regio's, het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid & Natuur (LVVN), het bedrijfsleven en andere betrokkenen. Eerder werd op 11 oktober 2024 het convenant voor het plan ondertekend door staatssecretaris Jean Rummenie van LVVN en de bestuurders uit vijf visserijregio's. (Urk, Kop van Noord-Holland, Hollandse Haringkust, Zuidwest Nederland).

Welke projecten staan op de planning voor de regio Noord-Nederland?

De projecten moeten voor 1 juli 2030 afgerond zijn.

- **Innovatie en Ontwikkeling:** De havens van Harlingen en Lauwersoog worden versterkt met projecten zoals het Shrimp Innovation Centre in Harlingen en de uitbreiding van de opslagcapaciteit in Lauwersoog.
- **Beleving van de Visserij:** In Harlingen wordt een visserij-experience gerealiseerd die bezoekers meer vertelt over de geschiedenis en toekomst van de visserij.
- **Visserij-erfgoed:** Projecten zoals het Erfgoed Dokkumer Nije Silen en het visserijmuseum in Zoutkamp helpen het erfgoed van de regio te behouden en te versterken.
- **Leerplaatsen voor de toekomst:** In Harlingen en Lauwersoog worden regionale leerplekken gecreëerd waar jongeren zich kunnen opleiden in duurzame en innovatieve visserijtechnieken.

Duurzaam sedimentbeheer

Op naar een gemeenschappelijk beheerconcept

Waddenhavens hebben de plicht om de havens op diepte te houden. Men baggert slib en stort dit volgens de vergunningvoorschriften op aangewezen locaties in de Waddenzee in de afbijheid van de havens. Het klappen van slib op

Slib dat vrijkomt bij het beheer van kwelderkreken in het kader van natuurbeheer, wordt op de kant gezet langs de kwelderkreken. De opgehoogde kreekranden vormen een bedreiging voor de aanwezige natuurwaarden

De is echter niet verplicht. Bovendien is het niet duurzaam. Baggeren kost energie, er vindt uitstoot plaats van CO₂ en SO₂, er zijn negatieve ecologische effecten op de oortplaatsen in het Wad en het kost geld.

(en ook agrarische waarden) van kwelders en zomerpolders. Distelvorming op deze randen is voor het beheer van de kweldervegetatie een grote uitdaging. Het nuttig toepassen van slib kan leiden tot een versterking van de specifieke natuurwaarden van de Waddenkust.

Foto: Steven Radersma - RTV Noord

De inspanningen van het Programma Slibhub Lauwersoog laten zien dat het nuttig hergebruiken van slib in de vorm uiteenlopende kleiprodukten, veel duurzaamheidswinst op levert. Het afstemmen van de baggeropgave op de kansen voor nuttig hergebruik van slib als grondstof zijn de eerste stappen van het concept duurzaam sedimentbeheer. Het nuttig toepassen van slib uit kwelderkreken wordt op dit moment verkend.

Duurzaam Sedimentbeheer is een nieuw beheerconcept, gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

Sediment = slib en zand

Slib (en zand) uit de Waddenzee zijn een gemeenschappelijk goed

Slib (en zand) komen voor in havens, geulen en kwelders/zomerpolders.

Duurzaam betekent in dit geval: werken aan natuurwaarden, werken aan economische waarden en werken aan leefbaarheid van havens en waddenkust

Beheren van sediment is een taak van havens, Rijkswaterstaat, gemeenten, natuurbeheerders en waterschappen

Voor meer informatie: X, Programmamanager Slibhub Lauwersoog.

Huldiging ambassadeurs Waddenzee Werelderfgoed

Op 16 mei hebben we zes ondernemers mogen verwelkomen als nieuwe Ambassadeurs Waddenzee Werelderfgoed. De huldiging vond plaats bij Brouwdok in Harlingen, waar wethouder Maaïke Prins namens alle Waddenkustgemeenten de officiële titels overhandigde.

De huldiging markeert de officiële erkenning van nieuwe ambassadeurs die zich inzetten voor het behoud en de promotie van het Waddenzeegebied als UNESCO Werelderfgoed. Deze ambassadeurs hebben een tweedaagse training gevolgd waarin ze kennis hebben opgedaan over de unieke ecologische en culturele waarden van het gebied. Ze committeren zich aan duurzaam ondernemen en het uitdragen van het verhaal van de Waddenzee aan bezoekers en bewoners.

Wat deze lichterling zo bijzonder maakt, is de diversiteit aan ondernemers die zich inzetten voor het Waddengebied - van een akkerbouwer met zilte chips tot een poppenkasttheater. Het is inspirerend om te zien hoe het netwerk groeit en steeds meer mensen zich verbonden voelen met het Werelderfgoed. Samen met deze ambassadeurs kunnen we verder bouwen aan een sterker, zichtbaarder en duurzamer Waddengebied.

*Wil je meer weten of wil je ook ambassadeur worden dan kun je contact opnemen met X
(info@waddenzeewerelderfgood.nl)*

House of Design 30 jaar en Berlin Design Award

House of Design bestaat 30 jaar! Dat werd gevierd op donderdag 15 mei met borrel en diner, maar ook met een expositie over 30 jaar House of Design en met vier sprekers. Jan Dijkstra, wethouder van de gemeente Waadhoeke, was één van hen. Als vertegenwoordiger van de Vereniging van Waddenzeegemeenten ging hij vol begeestering in op wat House of Design heeft betekend en nog betekent voor het Waddengebied en voor zijn gemeente vanuit de keten aanpak van het plastic probleem. Hij vertelde de aanwezigen dat het gebied waar hij woont en werkt lang met de rug naar het Waddengebied toe heeft geleefd, maar zich nu heel erg bewust is van de waarde van het gebied. Het WadColbert, duurzaam geproduceerd van lokaal geproduceerd vlas dat tot linnen verweven is, is een symbool van de manier waarop House of Design daar een bijdrage aan heeft geleverd. Zo dragen WVG bestuurders letterlijk duurzaamheid uit iedere keer dat ze hun WadColbert aan hebben!

Ook is Wad van Waarde bekroond met GOUD voor de Berlin Design Award in de categorie Better Future! De Berlin Design Awards zijn een erkenning voor ontwerpprojecten die bijdragen aan een duurzamere, eerlijkere en toekomstbestendige wereld. De categorie Better Future richt zich op projecten die een bijdrage leveren aan een circulaire economische groei en de lokale gemeenschap. Bij Wad van Waarde zijn ze natuurlijk ongelooflijk trots dat zij zo'n Award hebben gewonnen. Ze zien het als een erkenning van hun inzet voor een duurzame toekomst voor het Waddengebied. Door Wad van Waarde wordt dit gebied ingezet als inspiratiebron voor innovatie, landschapsontwikkeling en leefbaarheid - en dat blijft niet onopgemerkt. Wad van Waarde doet dit niet alleen, zij willen dan ook iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan een Wad van waarde! Samen duurzaam denken en doen!

[Klik hier voor meer informatie.](#)

House of Design

Wat 't Wad was

AANSCHERPEN WADDENBELEID ONAANVAARDBAAR

Waddengemeenten slaan alarm

DEN HAAG - De Waddenzee-gemeenten willen binnen een maand een gesprek met de Tweede-Kamercommissie voor economische zaken om hun ernstige bezorgdheid te uiten over de aanscherping van het Waddenbeleid waarover in de boezem van het kabinet gesproken wordt. Met steun van vakbonden, werkgeversorganisaties en kamers van koophandel, hebben de Waddenzeegemeenten in Friesland, Groningen en Noord-Holland in Den Haag aan de bel getrokken.

In de brief aan de Kamer wordt

gesproken van een „volstrekt onaanvaardbare” ontwikkeling. Gedoeld wordt op het ontwerp voor de herziene Planologische Kernbeslissing Waddenzee waarin de sociaal-economische ontwikkeling in het gebied „in buitengewone mate wordt geblokkeerd”. De briefschrijvers vrezen ernstige gevolgen voor de werkgelegenheid.

In de versies van de herziene PKB die momenteel in diverse circuits circuleren, worden allerlei economische activiteiten aan strenge voorwaarden gebonden. De Waddengemeenten vinden dat van de drie hoofdfuncties van het gebied (natuur, recreatie, econo-

mische activiteiten) de nadruk zeer eenzijdig op de eerste komt te liggen.

Eerder deze week werd bekend dat minister Alders (milieu en ruimtelijke ordening) in de PKB een passage wil opnemen die de plaatsing van windturbines verbiedt zowel op de Waddenzee als in een strook twee kilometer landinwaarts.

Tot de ondertekenaars van de brief behoren VNO, NCW, KNOV, CNV, FNA, een aantal Kamers van Koophandel en de Vereniging van Waddenzeegemeenten, waarvan burgemeester Berend Jansema van Harlingen voorzitter is.

Aanscherpen Waddenbeleid onaanvaardbaar

Waddengemeenten slaan alarm

DEN HAAG - De Waddenzeegemeenten willen binnen een maand een gesprek met de Tweede Kamercommissie voor economische zaken om hun ernstige bezorgdheid te uiten over de aanscherping van het Waddenbeleid waarover in de boezem van het kabinet gesproken wordt. Met steun van vakbonden, werkgeversorganisaties en kamers van koophandel, hebben de Waddenzeegemeenten in Friesland, Groningen en Noord-Holland in Den Haag aan de bel getrokken. In de brief aan de Kamer wordt gesproken van een „volstrekt onaanvaardbare” ontwikkeling.

Gedoeld wordt op het ontwerp voor de herziene Planologische Kernbeslissing Waddenzee waarin de sociaaleconomische ontwikkeling in het gebied „in buitengewone mate wordt geblokkeerd”. De briefschrijvers vrezen ernstige gevolgen voor de werkgelegenheid. In de versies van de herziene PKB die momenteel in diverse circuits circuleren, worden allerlei economische activiteiten aan strenge voorwaarden gebonden. De Waddengemeenten vinden dat van de drie hoofdfuncties van het gebied (natuur, recreatie, economische activiteiten) de nadruk zeer eenzijdig op de eerste komt te liggen. Eerder deze week werd bekend dat minister Alders (milieu en ruimtelijke ordening) in de PKB een passage wil opnemen die de plaatsing van windturbines verbiedt zowel op de Waddenzee als in een strook twee kilometer landinwaarts. Tot de ondertekenaars van de brief behoren VNO, NCW, KNOV, CNV, FNA, een aantal Kamers van Koophandel en de Vereniging van Waddenzeegemeenten, waarvan burgemeester Berend Jansema van Harlingen voorzitter is.

Wad is er te doen?

- Kleur van het Wad, Blije - 3 juni t/m 2 aug
- Waddentocht, Makkum - 5 juli t/m 18 augustus
- OnderWaterSafari, Leeuwarden - t/m 21 september
- Rondvaart Ouwe Seun, Harlingen - t/m 30 september
- Zeehonden spotten en Wadlopen Engelsmanplaat, Lauwersoog - t/m 31 oktober
- Workshop natuurfotografie, Schiermonnikoog - t/m 25 juni 2026

Voor meer informatie kijk op: <https://www.visitwadden.nl/nl/evenementen>

- Flora- en visserijdagen, Den Oever - 23 augustus
- Zeeverse Vismarkt, Wieringen - elke zaterdagochtend

Voor meer informatie kijk op: <https://visitkopvanholland.nl/agenda/page/2/>

Heb je zelf leuke input voor onze nieuwsbrief? Of weet je iemand anders die deze nieuwsbrief ook zou willen ontvangen? Geef het door aan info@waddenzeegemeenten.nl

[Meer over de Vereniging van Waddenzeegemeenten](#)
